

Αθήνα, 6 Φεβρουαρίου 2026

Ερώτηση

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: Χωροθέτηση ΑΠΕ στο Μαίναλο και τον Πάρνωνα – Κίνδυνος υποβάθμισης προστατευόμενων ορεινών οικοσυστημάτων. Αγνόηση και αντιδράσεις των τοπικών κοινωνιών

Η χωροθέτηση έργων ΑΠΕ γίνεται από την κυβέρνηση της ΝΔ μαζικά, άναρχα και αποσπασματικά, στο πλαίσιο της υλοποίησης της νεοφιλελεύθερης πολιτικής της, ακόμη και εντός ή πλησίον προστατευόμενων περιοχών.

Αυτές οι περιοχές - οι ορεινοί όγκοι - υψηλής περιβαλλοντικής αξίας πρέπει να απολαμβάνουν αυξημένης προστασίας, με τρόπο που (και) η χωροθέτηση βαριάς κλίμακας ενεργειακών υποδομών να θεωρείται ασύμβατη με τα χαρακτηριστικά τους.

Η βιοποικιλότητα των ορεινών οικοσυστημάτων απειλείται - ακυρώνεται από εκτεταμένες παρεμβάσεις, όπως διανοίξεις οδών, εκβραχισμοί και εγκατάσταση μεγάλων αιολικών πάρκων με τεράστιες βάσεις από σκυρόδεμα. Παράλληλα, η οπτική όχληση και η ηχορύπανση σε τοπία και (παρθένα) δάση επηρεάζουν αρνητικά τις δραστηριότητες των κατοίκων και την επισκεψιμότητα των περιοχών αυτών. Παρ' όλα αυτά, συνεχίζεται η αδειοδότηση έργων χωρίς να έχει ολοκληρωθεί το νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ, το οποίο είχε προκηρυχθεί ήδη από τον Φεβρουάριο του 2019 και του οποίου η ολοκλήρωση παρατείνεται διαρκώς, και χωρίς να έχουν ολοκληρωθεί και εκδοθεί οι Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες και τα Προεδρικά Διατάγματα για τις περιοχές Natura 2000. Μάλιστα η χώρα μας καταδικάστηκε το 2020 από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για σοβαρό έλλειμμα σχεδιασμού και προστασίας των περιοχών Natura 2000. Και όλα αυτά γίνονται, παρά τις τεκμηριωμένες αντιδράσεις Περιφερειών, Δήμων, περιβαλλοντικών φορέων, και χιλιάδων πολιτών.

Χαρακτηριστικές περιπτώσεις είναι οι εξελισσόμενες χωροθετήσεις ΑΠΕ στο Μαίναλο και στον Πάρνωνα.

Στο Μαίναλο, τις 7.11.2022, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας εξέδωσε τρεις βεβαιώσεις παραγωγού συνολικής ισχύος 885 MW (417,6 MW Μεγαλόπολη – Λύκαιο, 280,665 MW και 187,11 MW Μαίναλο-Γορτυνία- Τρίπολη), οι οποίες αποτελούν τμήματα ευρύτερων συγκροτημάτων έργων ΑΠΕ συνολικής ισχύος που προσεγγίζει τα 1,5 GW. Οι βεβαιώσεις αυτές αντιστοιχούν σε εκατοντάδες ανεμογεννήτριες και θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο το ιδιαίτερο φυσικό περιβάλλον του Μαινάλου και των όμορων ορεινών όγκων, τη βιοποικιλότητά τους αλλά και τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα που συνδέονται με την ιστορικότητα, τα μνημεία και τις ήπιες αναπτυξιακές δραστηριότητες της περιοχής.

Σημειώνεται βέβαια, ότι με την υπ' αριθ. 007038/3035 απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), επήλθε τροποποίηση της υπ' αριθ. 0618/2022 Βεβαίωσης Παραγωγού (ΑΔ-04888) για αιολικό έργο στο Μαίναλο και αυτό έγινε με τη μείωση των ορίων του γηπέδου εγκατάστασης του σταθμού, τη μεταβολή του αριθμού και του τύπου των ανεμογεννητριών από πενήντα τέσσερις (54) ανεμογεννήτριες ισχύος 3,465 MW έκαστη σε τέσσερις (4) ανεμογεννήτριες ισχύος 0,5 MW έκαστη, τη μείωση της εγκατεστημένης και της μέγιστης ισχύος παραγωγής από 187,11 MW σε μόλις 2 MW, καθώς και την αλλαγή του τοπωνυμίου χωροθέτησης του έργου. Σ' αυτό το πλαίσιο προβλέπεται η αναθεώρηση του αρχικού σχεδιασμού, χωρίς να αίρονται οι δυσμενείς περιβαλλοντικές, και όχι μόνον, συνέπειες για την περιοχή και τους ανθρώπους. Πάντως, η εξέλιξη αυτή επιβεβαιώνει ότι ο σχεδιασμός μαζικών αιολικών εγκαταστάσεων (εν προκειμένω στο Μαίναλο) δεν ήταν περιβαλλοντικά, χωροταξικά και κοινωνικά βιώσιμος.

Έτσι τίθεται επί τάπητος το θέμα της επανεξέτασης/ακύρωσης και άλλων αδειοδοτήσεων που έχουν χορηγηθεί βάσει του ιδίου, παρωχημένου και ελλιπούς πλαισίου σχεδιασμού.

Ο Πάρνωνας, ο οποίος έχει ενταχθεί ταυτόχρονα, εμπίπτει στο θεσμικό πλαίσιο αυξημένης προστασίας των ορεινών οικοσυστημάτων όπου όμως προωθούνται ή διατηρούνται σε ισχύ άδειες και εγκρίσεις για εκτεταμένα αιολικά έργα. Η πρακτική αυτή συνιστά σοβαρή αντίφαση, καθώς έργα που σχεδιάστηκαν ή αδειοδοτήθηκαν βάσει παλαιότερου καθεστώτος εξακολουθούν να προωθούνται, χωρίς να έχει προηγηθεί επανεξέταση της συμβατότητάς τους με το νέο θεσμικό και περιβαλλοντικό πλαίσιο προστασίας, που είναι μεν αυστηρότερο αλλά στην πράξη δεν εφαρμόζεται.

Η κήρυξη του όρους Πάρνωνα ως «Απάτητου Βουνού» αναδεικνύει τον συνδυασμό υποκρισίας και επικοινωνιακής διαχείρισης που διατρέχει την πολιτική της κυβέρνησης της ΝΔ. : Ενώ στις επίσημες ανακοινώσεις εμφανίστηκε το σύνολο του Πάρνωνα να έχει υπαχθεί στο καθεστώς των «Απάτητων Βουνών», προκειμένου να ενισχυθεί η εικόνα περιβαλλοντικής προστασίας, αυτή η εικόνα αποδείχτηκε ψευδής και παραπλανητική. Στην πραγματικότητα, μόνον η υψηλότερη κορυφή του Πάρνωνα, η Μεγάλη Τούρλα (43,8τ.χλμ.), η οποία ήδη συνιστά Natura 2000 και ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης έχει ενταχθεί σε αυτό το ειδικό καθεστώς και όχι ολόκληρο το βουνό, όπως υπονοήθηκε στις κυβερνητικές ανακοινώσεις. Η προστατευόμενη έκταση είναι πολύ μικρότερη από το σύνολο του Πάρνωνα. Το κυβερνητικό αφήγημα εκμεταλλεύεται τέτοιου είδους γενικολογίες για να δοθεί η εντύπωση ολοκληρωμένης περιβαλλοντικής πολιτικής, ενώ, στην πράξη, η προστασία παραμένει περιορισμένη-σημειακή και ταυτόχρονα διευκολύνονται άλλες χρήσεις, όπως η χωροθέτηση αιολικών πάρκων σε ευρύτερες ζώνες, κάτι που δείχνει προκλητική ασυμφωνία μεταξύ λόγων και έργων.

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί και η απειλή για το διεθνώς πιστοποιημένο μονοπάτι Menalon Trail, βασικό πυλώνα της ήπιας τουριστικής ανάπτυξης της Αρκαδίας, το οποίο κινδυνεύει άμεσα από τη γειτνίαση με αιολικά έργα και τα συνοδά έργα υποδομής, με ορατό τον κίνδυνο απώλειας της πιστοποίησής του.

Η Πελοπόννησος αντιδρά συνολικά και μαζικά στη χωροθέτηση νέων αιολικών πάρκων, τα οποία, με τον τρόπο που σχεδιάζονται, απαξιώνουν, απειλούν να

υποβαθμίσουν και υποβαθίζουν περιβαλλοντικά και κοινωνικά ολόκληρες περιοχές. Η κυβέρνηση, χωρίς ή με άναρχο και αποσπασματικό σχεδιασμό, προχωρά στη χωροθέτηση έργων ΑΠΕ παρά τις τεκμηριωμένες αντιδράσεις περιφερειών, δήμων, περιβαλλοντικών φορέων και χιλιάδων πολιτών.

Ειδικότερα, το Περιφερειακό Συμβούλιο Πελοποννήσου έχει εκδώσει ψήφισμα καταδίκης της συγκεκριμένης κυβερνητικής πολιτικής και στήριξης των αιτημάτων των Περιφερειών, των Δήμων περί το Μαίναλο και τον Πάρνωνα, μεταξύ αυτών του Δήμου Νότιας Κυνουρίας και της Τοπικής Κοινότητας Κοσμά.

Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Νότιας Κυνουρίας, με ομόφωνη απόφασή του, έχει εκφράσει την πλήρη αντίθεσή του στην εγκατάσταση αιολικού πάρκου στη θέση «Κορομηλιά – Μαζαράκι» της Τοπικής Κοινότητας Κοσμά. Σ' αυτήν έχει αναπτυχθεί ισχυρό και διαρκές κίνημα κατοίκων και συλλογικοτήτων, το οποίο αντιδρά στην εγκατάσταση ανεμογεννητριών και στα συνοδά έργα (διάνοιξη δρόμων, αποψιλώσεις), επισημαίνοντας τον κίνδυνο μη αναστρέψιμης αλλοίωσης του φυσικού τοπίου, των δασικών οικοσυστημάτων και της τοπικής κοινωνικής και οικονομικής ζωής, ζητώντας την ανάκληση των σχετικών αδειών και την αναστολή κάθε εργασίας μέχρι την ολοκλήρωση του νέου χωροταξικού και περιβαλλοντικού σχεδιασμού.

Παράλληλα, οι αντιδράσεις αποτυπώνονται και στις αρνητικές αποφάσεις Δημοτικών Συμβουλίων σχετικά με το αιολικό έργο mores στα βουνά Αρτεμίσιο, Μαίναλο, Πάρνωνα και Τσεμπερού, καθώς και στην αρνητική γνωμοδότηση της Διεύθυνσης Δασών Αργολίδας, η οποία επισημαίνει ότι «η κατασκευή του εν λόγω έργου θα υποβαθμίσει περιβαλλοντικά και με μη αναστρέψιμο τρόπο όλη την περιοχή».

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1) Προτίθεται να αναστείλει την αδειοδότηση νέων έργων ΑΠΕ στο Μαίναλο και στον Πάρνωνα μέχρι τη θεσμοθέτηση και την ολοκλήρωση του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ και των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών για τις περιοχές Natura 2000;

2) Έχει ληφθεί υπόψη στο σχεδιασμό του Υπουργείου η σωρευτική επίπτωση των ήδη λειτουργούντων, αδειοδοτημένων και σχεδιαζόμενων αιολικών έργων στις περιοχές αυτές, όπως απαιτεί η περιβαλλοντική νομοθεσία;

3) Προτίθεται το Υπουργείο να λάβει υπόψη το ψήφισμα του Περιφερειακού Συμβουλίου Πελοποννήσου, τις ομόφωνες αποφάσεις των Δημοτικών Συμβουλίων, το πάνδημο αίτημα της κοινωνίας και των επί μέρους τοπικών κοινωνιών και τα αιτήματα του κινήματος κατοίκων του Κοσμά Αρκαδίας;

4) Προτίθεται το Υπουργείο να επανεξετάσει ή να ανακαλέσει άδειες και εγκρίσεις έργων ΑΠΕ στο Μαίναλο και στον Πάρνωνα αλλά και σε άλλους ορεινούς όγκους, που μάλιστα εντάσσονται σε καθεστώτα αυξημένης περιβαλλοντικής προστασίας, οι οποίες έχουν ήδη χορηγηθεί, ώστε να διασφαλιστεί η πλήρης συμβατότητά τους με το ισχύον χωροταξικό, περιβαλλοντικό και διεθνές πλαίσιο προστασίας;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Παπαηλιού Γιώργος

Ζαμπάρας Μίλτος

Ακρίτα Έλενα

Βέττα Καλλιόπη

Δούρου Ρένα

Κοντοτόλη Μαρία

Μαμουλάκης Χαράλαμπος

Μπάρκας Κώστας

Νοτοπούλου Κατερίνα

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Τσαπανίδου Πόπη

Ψυχογιός Γιώργος